

Interdepartementale commissie visie instandhouding en uitbreiding bos

Persbericht Ministerie van Landbouw en Visserij

Minister mr. A. van der Stee (landbouw en visserij), heeft 25 juni 1975 ten departemente de „Interdepartementale Commissie inzake de voorbereiding van een visie op de instandhouding en uitbreiding bos” ingesteld.

In een korte installatierede werd de opdracht van de Commissie als volgt geformuleerd: het ontwerpen van een visie op de instandhouding en uitbreiding van het bos in zijn verschillende functies, waarbij in het bijzonder aandacht wordt besteed aan:

- de waardering van de functies kwantitatief en kwalitatief;
- het aangeven van maatregelen, die in het algemeen kunnen stimuleren tot aanleg en adequaat beheer van bossen;
- het aangeven van de daartoe noodzakelijke instrumenten op bestuurlijk, planologisch en financieel gebied.

De laatste jaren zijn er diverse rapporten en nota's verschenen, waarin van uit verschillende invalshoeken de vraagstukken rond het bos in Nederland ter sprake zijn gekomen. Zo werd in het rapport van de Vereniging van Nederlandse Papierfabrikanten voornamelijk gewezen op de behoefte aan de grondstof hout. Het rapport van het Bosschap, opgesteld door een commissie onder leiding van prof. Thurlings, heeft ernaar gestreefd een volledige opsomming te geven van de functies van het bos in Nederland en de manco's die daarbij kunnen worden geconstateerd. In de vrijwel tegelijkertijd ter discussie gestelde Oriënteringsnota Ruimtelijke Ordening is eveneens de betekenis van het bos onderkend en de wenselijkheid van een meerjarenplan voor de bosbouw uitgesproken. Daarnaast heeft de Commissie-Kampfraath rapport uitgebracht. Deze commissie heeft zich diepgaand beziggehouden met de vraagstukken van het beheer van bos- en natuurterreinen en de daarmee gemoeide kosten. Deze Commissie heeft, evenals de Commissie-Thurlings, een poging gedaan de functies te analyseren die het bos in Nederland wordt geacht te vervullen. Een vraag die open is gebleven, maar noodzakelijk om een antwoord vraagt, is de mate waarin de functies zullen moeten worden vervuld. De met de instandhouding — en ulteraard ook de uitbreiding van het bosareaal — gemoeide kosten hangen hiermede ten nauwste samen. De mogelijkheden

van grondstoffenproductie zullen veelal worden beperkt naarmate aan andere functies een zwaarder accent wordt gegeven. Bij de recreatieve functies van het bos is een ieder wel enigszins betrokken. De infrastructurale en landschappelijke aspecten hebben bovendien ongetwijfeld een belangrijke invloed op het toerisme in ons land. Het is onontkoombaar dat een evenwichtige afweging van alle functies plaatsvindt, niet alleen voor de bestaande bossen, maar nog meer wanneer er sprake is van uitbreiding van het bosareaal op minder traditionele plaatsen in ons land, bijvoorbeeld in de Randstad Holland. Bij de situering komen tevens twee aspecten van andere orde naar voren, namelijk die van de ruimtelijke ordening en de grondverwerving. Vooral bij de aanleg van nieuwe bossen zal het echter zonder meer noodzakelijk zijn aansluiting te zoeken bij de planologische besluitvorming via streek- en bestemmingsplannen. Deze interdepartementale commissie zal daarbij onder ogen moeten zien in hoeverre het mogelijk zal zijn met planologische instrumenten de gewenste ontwikkeling — dat wil zeggen de aanleg van nieuw bos — te stimuleren. Voorts lijkt het gewenst na te gaan in welke mate het landinrichtingsbeleid kan bijdragen tot de verwezenlijking van het doel, waarvoor de commissie is ingesteld. In samenhang met de vraagstukken van ruimtelijke ordening en landinrichting zullen ook de economische, financiële en fiscale aspecten moeten worden bekeken, dit laatste met name wanneer het erom gaat particulier initiatief te stimuleren. Op het terrein van grondverwerving zal de commissie concrete voorstellen moeten uitwerken. Daarbij dient rekening te worden gehouden met bestaande en eventueel door de regering nog uit te werken regelingen.

Via deze commissie kan worden gerekend op effectieve ondersteuning vanuit de verschillende departementen. Op deze wijze zal er ook samenhang kunnen zijn met de op de verschillende departementen in ontwikkeling zijnde visies en beleidsvoornemens. Naar verwachting zal de commissie medio 1976 met zijn werkzaamheden gereed kunnen zijn. Ter zake hebben medewerkers van het departement van landbouw en visserij reeds een verkennend rapport samengesteld, dat ongetwijfeld verschillende aanknopingspunten zal bieden.

De samenstelling van de commissie is als volgt: Ir. J. Verkoren, voorzitter (Min. LV); drs. P. C. Muntjewerf (Min. LV); drs. G. van der Lely (Min. LV); drs. J. Kienhuis (Min. LV); mr. J. van Zutphen (Min. LV); ir. F. C. Prillewitz (CRM); mr. S. C. Homan (EZ); ir. A. A. Drayer (VRO); drs. W. R. Barten (Fin); N. Vink BIZa); secretariaat: ir. A. van Maaren (Min. LV).

De houtproductie blijft belangrijk

Reeds een maand eerder had de minister zich uitgesproken over de problematiek van de bosuitbreiding en over het belang van de houtproductie en wel op 20 mei j.l. ter gelegenheid van de presentatie van de nieuwe boswachterij „De Amerongse Berg” door het Staatsbosbeheer. Daarbij zei hij o.a.:

De bijeenkomst van vandaag valt ongeveer een week nadat professor Kampfraath als voorzitter van de Commissie Onderzoek Beheer Terreinen Staatsbosbeheer aan mijn ambtgenoot van Financiën, de staatssecretaris van CRM en mijzelf het rapport van zijn commissie heeft aangeboden.

De Minister van Landbouw, mr. A. van der Stee, tijdens de presentatie van „De Amerongse Berg”.

Mijn ambtsvoorganger had destijds deze commissie verzocht een studie te maken van de wijze waarop de bossen en natuurterreinen van de Staat het beste kunnen worden beheerd, waarbij in het bijzonder moest worden gelet op de doelstellingen die de overheid daarbij voor ogen staan.

Door de commissie is o.a. uitvoerig aandacht besteed aan de analyse van kosten en baten. Naast de — naar verhouding gemakkelijk meetbare — kosten en opbrengsten in de materiële sfeer is vooral aandacht besteed aan de immateriële verdiensten van bossen en natuurterreinen. Met name voor de niet materiële aspecten blijkt nog veel studie noodzakelijk te zijn om te komen tot een hanteerbaar systeem van waarderingen. De doelstellingen van de overheid die bij het beheer van een boswachterij in het spel zijn hebben onder meer betrekking op produktie, recreatie en de instandhouding van natuur- wetenschappelijke en cultuur-historische waarden. De boswachterij „de Amerongse Berg” is — naar het mij toeschijnt — voor het Staatsbosbeheer een uitdaging om de aanbevelingen uit het „rapport Kampfraath” in praktijk te brengen. Het lijkt mij een aantrekkelijke maar moeilijke taak in dit prachtige gebied het goede evenwicht te vinden tussen de verschillende genoemde facetten.

De laatste tijd is van verschillende zijden aangedrongen op een vergroting van het Nederlandse bosbezit. Zoals u weet worden er verschillende argumenten aangevoerd die voor een uitbreiding van ons bosareaal pleiten. Zo is er een toenemende behoefte aan de grondstof hout. Het lijkt mij toe dat in onze bossen deze functie zeer wel met andere wensen (zoals die op het gebied van recreatie en het behoud van natuurwetenschappelijke waarden) kan worden gecombineerd.

Immers bij de bosbouw wordt gestreefd naar een langdurige omloop en een grote continuïteit. Bij het herstel van de stormschade in onze bossen is zowel door particulieren als door de overheid reeds bewust naar een beter evenwicht gezocht. Het na te streven produktieniveau is — waar dat wenselijk en passend was — verlaagd ten gunste van landschappelijke en natuurwetenschappelijke aspecten.

De opbrengst uit de verkoop van hout blijft niettemin een inkomstenbron die wij niet mogen verwaarlozen. Om hiervan optimaal te kunnen profiteren is het nodig dat de bestaande afzetmogelijkheden op de Nederlandse markt behouden blijven. De houtverwerkende industrieën dienen dan echter verzekerd te zijn van een gelijkmatige aanvoer van hout van voldoende omvang. In dit verband is ook het tot stand komen van samenwerkingsvormen tussen de beseigenaren onderling van veel belang.